

بازار تاریخی کرمان از حجره‌های صنایع دستی خالی شد

بازار تاریخی کرمان از مشاغل سنتی و صنایع دستی تخلیه شده و جای کارگاه‌ها و حجره‌های تولید و فروش صنایع دستی را

طلافروش‌ها زورشان جریبید. بازار تاریخی کرمان از مشاغل سنتی و صنایع دستی تخلیه شده و جای کارگاه‌ها و حجره‌های تولید و فروش صنایع دستی را طلافروش‌ها گرفته‌اند. به گزارش خبرنگار ایلنا، این اتفاق در شرایطی رخ داده است که بازار تاریخی کرمان پیشتر تنها مختص به عرضه صنایع دستی بود و هر بخش آن را بازار مسگرها، بازار کلاه مال‌ها، بازار کفکش‌ها و... تشکیل می‌دادند. فعال میراث فرهنگی استان کرمان در گفتگو با ایلنا، با ابراز تأسف از خالی شدن بازار صنایع دستی کرمان و جایگزینی طلافروش‌ها به جای صنایع دستی گفت: متأسفانه بیشتر حجره‌های صنایع دستی و کارگاه‌های بازار سنتی کرمان تخلیه شده‌اند و جای خود را به حجره‌های طلافروشی و که هیچ ارتباطی با فرهنگ سنتی کرمان ندارند، داده‌اند. به گفته امید ابراهیمی در دهه‌های پیش در بازار تاریخی کرمان صنایعی مانند صباغ، نمدمال، پرکباف، سراج، جعبه‌بافی و... وجود داشت که این صنایع و هنر کرمان به مرور با توجه به شرایط زمان از بین رفتند و اندک باقی مانده‌ها هم در حال تغییر کاربری هستند.

«آتل» مسافر یونان شد

«آتل» از تولیدات مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی، به بخش مسابقه هفتمین جشنواره لو تراکی یونان راه یافت. به

گزارش ایسنا، داستان این انیمیشن درباره مردی میانسال است که با زوی رباتیک دارد، سوار بر کامیون، در جاده‌های روستایی در حال تعویض تیرهای چوبی قدیمی چراغ برق با تیرهای بتنی جدید است که در این بین با ۲ پرند درگیر می‌شود، ۲ پرند تلاش می‌کنند تا مانع کار مرد شوند. در این دوره جشنواره، طیف متنوعی از فیلم‌های انیمیشن از سراسر جهان، از جمله استاپ‌موشن، دوبعدی، سه‌بعدی و انیمیشن‌های تجربی به نمایش گذاشته می‌شود. امسال ۳۱ فیلم منتخب از فرانسه، آمریکا، آفریقای جنوبی، کانادا، شیلی، عربستان سعودی، یونان، بوسنی و هرزگوین، استرالیا، کرواسی، انگلستان، ایران، هلند، روسیه، اروگوئه و آلمان در تاریخ ۲۵ جولای ۲۰۲۴ (۴ مرداد ماه ۱۴۰۳) روی پرده می‌روند. بخش انیمیشن کوتاه «آتل» با بخش بین‌الملل مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی است.

بهرام بیضایی به آکادمی اسکار دعوت شد

بهرام بیضایی، سینماگر ایرانی در دو شاخه کارگردانی و نویسندگی برای عضویت در آکادمی اسکار دعوت شده است. او

یکی از ۸ نفری است که امسال در بیش از یک شاخه به عضویت آکادمی درآمده است. به گزارش ایلنا، «بیل کرامر»، مدیر عامل آکادمی و «جانت یانگ» رئیس آکادمی در این باره گفتند: «از اعضای جدید آکادمی امسال استقبال می‌کنیم و بسیار هیجان‌زده هستیم». مریم کشاورز در بخش نویسندگی و نسیم گرجی تهرانی نیز در بخش تدوین برای عضویت در آکادمی در اسکار دعوت شده‌اند.

مجسمه لینکلن در گرما آب شد!

در نتیجه موج گرمای شدید در پایتخت آمریکا، مجسمه آبراهام لینکلن سیاستمدار آمریکایی ذوب شد. در ابتدا سر مجسمه و

سپس یکی از پاها و دست‌های آن از بین رفت. به گزارش ایسنا، سر این مجسمه مومی ۶ فوتی یادبود لینکلن اکنون در دست تعمیر است و سیمی از گردن شازدهمین رئیس‌جمهور بیرون زده است. این بنای یادبود در محل کمپ بارکر در واشنگتن دی‌سی قرار دارد که از دهه‌ها پیش پنهان‌سازی شده است. این مجسمه داخلی است که پیش از این آمریکایی‌های آفریقایی تبار برده و آزاد شده را در خود جای داده بود و اکنون یک مدرسه ابتدایی در آن واقع شده است. این مجسمه مومی توسط موسسه غیرانتفاعی «CulturalDC» سفارش داده شده است، سومین چیدمان از آرشيو ویلیامز - مجموعه یادبود مومی است که شامل کپی‌های مومی از بناهای تاریخی عمومی و نمادهای فرهنگی است.

درباره نمایش نامه «از ریورساید تا دیوانگی» نوشته استیون آدلی گرگس

روایتی از گسترش موج تبعیض در آمریکای دوران ترامپ

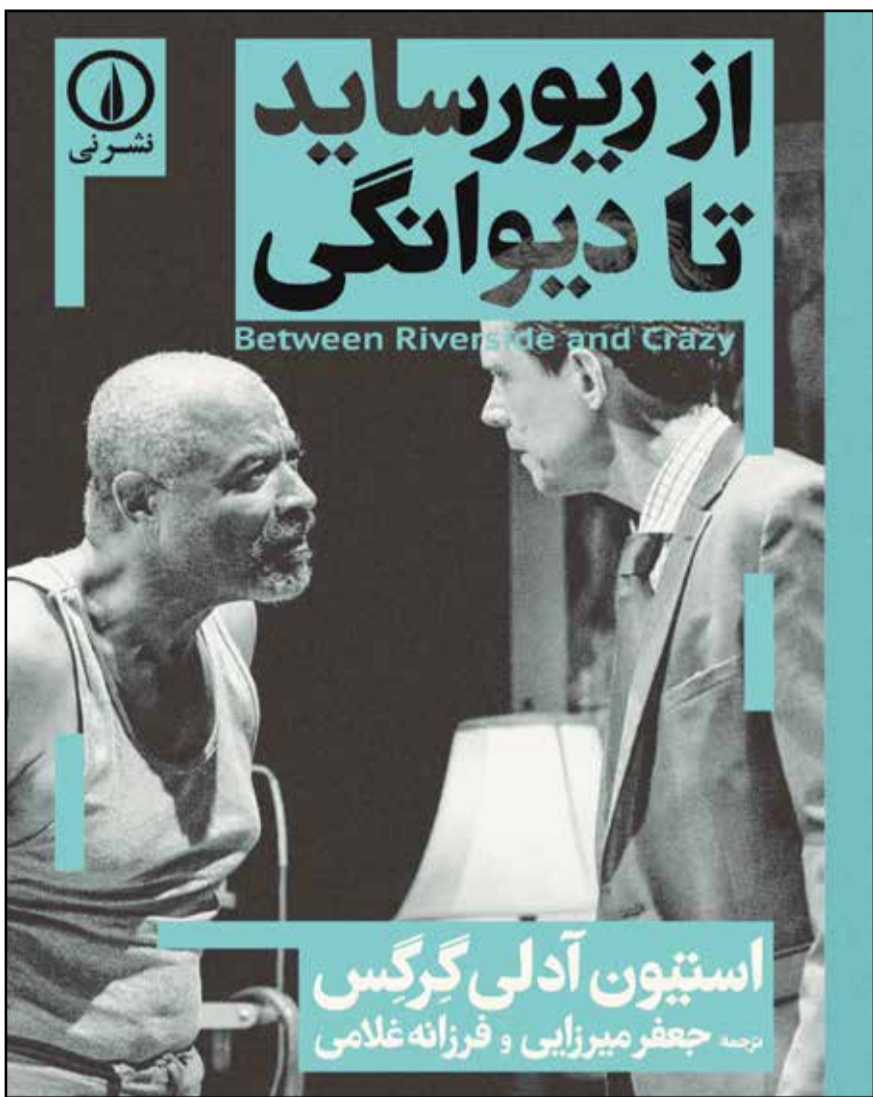

محمدحسن خدایی

امریکا بر مدار تبعیض‌های نژادی و جنسیتی بنا شده و عرصه را بر حیات اجتماعی سیاهان تنگ کرده است. اما مشکل اینجاست که حقانیتی در این عدالت‌خواهی پاپس مشاهده نمی‌شود و خوداد در زندگی خویش اغلب مشغول می‌گساری و اباحه‌گری بوده آن هم در زمانی که همسرش زنده بوده و در کنار او روزگاری می‌گذرانده.

نمایش نامه «از ریورساید تا دیوانگی» روایتی است از دوران ترامپ و موج گسترده‌ای که تبعیض‌های مختلف جامعه آمریکا را فرا گرفته است. وقتی جایگاه ریاست جمهوری ابر قدرت اول جهان به اشغال کسی چون ترامپ درآمد دیگر نباید از عمیق شدن این شکاف‌های خطرناک سیاسی تعجب کرد. حتی دادخواهی پاپس، به دیوار سهمگین کسانای چون رودی جولیانای برخورد می‌کند و نتیجه‌ای درخور نمی‌یابد. همان سیاستمدار محافظه‌کاری که از جانب حزب جمهوری خواه در هنگام یازدهم سپتامبر به مقام شهرداری نیویورک نایل شده بود و مضحک‌اش در قبال نتایج انتخابات ۲۰۲۰ آمریکا، مرزهای دروغ‌گویی و ابتذال را در نور دیده بود. بنابراین با آنکه پاپس خود را یک جمهوری خواه سیاه‌پوست معرفی می‌کند اما گویا چندین همدلی با دموکرات‌های سیاسی ترامپ احساس نمی‌کند و علیه آنان موضع می‌گیرد و سرناسازگاری دارد.

پاپس چگونه زیر فشار دولت قرار می‌گیرد تا شکایت خویش را از سیستم پلیسی کشور پس بگیرد؟ دولت به عنوان انتظام‌بخش جامعه، به پاپس خانه‌ای را در خیابان ریورساید منتهن بخشیده که ذیل قانون املاک درجه یک منتهن اداره می‌شود و اجاره بهایی به نسبت پایین دارد. قانون می‌گوید که مالک حق ندارد اجاره‌ای بیش از حد تعیین شده از مستاجر طلب کند و افزایش اجاره بهایی باید مستند تدریجی نشان می‌دهد که چگونه مردی چون پاپس، چندین هم بر مدار راستی و عدالت نیست و حتی ادعایی چون نژادپرستی پلیس سفیدپوست، یحتمل دروغی است که از سر ناچاری، مردی زنباره و عیاش چون پاپس آن را مطرح کرده تا در محاکم قضایی به نفع او حکم صادر شود. پاپس نمونه‌ای است از آن دست مردمانی که خواهان تبعیض مثبت نسبت به جامعه‌ی سیاه‌پوستان هستند چرا که اعتقاد دارند تاریخ

استیون آدلی گرگس

محمد جعفر میرزایی و فرزانه غلامی

گذاشته و بیش از پیش همبودگی نژادهای مختلف در کنار یکدیگر را دشوار می‌کند. پیش از این خانه پاپس در ریورساید مکانی بود برای اجتماع انسان‌های به ته خط رسیده. انسان‌هایی که زندگی را با خبط و خطاهایشان دچار بحران می‌کنند و نشانی هستند از بحران فراگیر در قوی‌ترین دموکراسی جهان. کنش پاپس در پایان دادن به این ساختار معیوب خانوادگی و عزیمت به دیاری تازه، شورش است بر علیه وضعیت ناعادلانه‌ای که مدام باز تولید می‌شود. جنون سرمایه‌داری در انباشت ثروت، همه جا را فرا گرفته تا مناطق مبادله تمامی عرصه‌های زندگی را فتح کند، اینجاست که می‌توان مانند پاپس به دیوانگی پناه برد و عازم سفری بی‌پایان شد.

قبال وضعیت خویشتن بعد از ملاقات با خواهر روحانی است. پاپس حلقه‌از دواج گران قیمت کار آگاه او کانر و ستوان کارو را به خواهر روحانی می‌بخشد تا او زندگی یتیمان را آسماان دهد، حتی با اعتراف خواهر روحانی به دروغ بودن ادعایش باز هم پاپس بر این تقاضا تاکید دارد. تصمیمات پاپس در انتها نشان از برآمدن فیگوری است که مادیات را کتار نهاده و عدالت را طلب می‌کند.

در نهایت می‌توان جهانی را که استیون آدلی گرگس آفریده، واکنشی خلاقانه به دورانی دانست که سیاستمداری چون ترامپ آن را نمایندگی می‌کنند. زمانه‌ای که ناسیونالیسم هویت‌گرای افراطی، باشعار «اول آمریکا» ارزش‌های جهانشمول دموکراسی را کتار

وقتی پلیسی چون پاپس گرفتار لغزش‌هایی کوچک و بزرگ در زندگی حرفه‌ای خویش است چه تضمینی وجود دارد که عدالت از طریق نیروهایی این چنین ناکارآمد یک جامعه محقق شود. چیزی لازم است تا این خودخواهی فردگرایانه‌ی نظام لیبرال دموکراسی حد بخورد و مسیر تازه یابد. اینجاست که دیوانگی اهمیت می‌یابد، عبور از عقلائیات برای رسیدن به یک دیوانگی رهایی‌بخش. پس بی‌جهت نیست که عنوان این نمایش نامه دیوانگی را گوشزد می‌کند. پاپس دیوانگی را انتخاب کرده و در انتها می‌خواهد عازم سفر شود و زندگی محافظه‌کارانه‌اش را برای همیشه ترک کند. رفتن از خانه‌ای مجلل که گویا تصاحب این روزهای آن معامله‌ی فاوست گونه با نهاد دولت بوده، آشکار کننده خودآگاهی پاپس در

به ماجراهای مشابه و کم جزئیاتی مربوط می‌شود که کار استخراج اطلاعات اولیه را برای ساخت مستند بسیار دشوار می‌سازد اما به نظر می‌رسد مسعود میر با سابقه روزنامه‌نگاری و علاقه‌ای که به تاریخ معاصر داشته به سراغ چنین شخصیتی رفته و سعی کرده روایت سینمایی و نه صرفاً خبری و ژورنالیستی تحویل مخاطب دهد.

تفاوت میان مستندهای خبری و مستندهای سینمایی یکی از نکات قابل توجهی است که می‌توان درباره آن و به بیان این مستند بسیار بحث کرد چرا که در سال‌های اخیر شاهد حجم زیاد تولیدات مستند از سوی ارگان‌های مختلف هستیم که باعث شده جایگاه سینمای مستند، با آسیب‌هایی روبرو شود. مستندهایی که تنها تکیه به یک سوژه و ایده خاص و شاخص هستند و پرداخت سینمایی دقیقی در ارتباط با روایت آن طرحی و تعبیه نمی‌شود. این گونه مستندها که عمدتاً مستندهای سفارشی محسوب می‌شوند اگر چه از نظر کمی تولیدات مستند را در ایران افزایش داده‌اند اما از حیث کیفیت کمک‌زیادی به توفیق و پیشروی سینمای مستند در کشور نکرده و حتی باعث آسیب به تصویر این گونه سینمایی نزد برخی مخاطبان عادی نیز شده‌اند.

ایرادی که به مستند علی موسیو می‌توان وارد دانست حجم زیاد اطلاعاتی است که در اثر دیده می‌شود به نحوی که در برخی اوقات مخاطب را دچار سردرگمی و ملال می‌کند. این مشکل نیز یکی از اشکالات رایج در سینمای مستند است یعنی مستندسازان در ترسیم زمان‌بندی و میزان اطلاعات و ماجراهای مربوط به

سینمای مستند و مرکز گسترش و تجربی است که توانسته یکی از شخصیت‌های مهجور و ناشناخته تاریخ معاصر ایران را تصویر کند. علی موسیو، بازرگانان آگاه و با فرهنگ تریز بود که در محله نوبر این شهر زاده شد و مانند پدر تجارت را پیشه خود قرار داد. او به زبان‌های فارسی، عربی و فرانسه تسلط کامل داشت و به واسطه مسافرت‌هایی که به اتریش، قفقاز و استانبول کرده بود، شناخت خوبی از اروپا و بالخصوص انقلاب کبیر فرانسه داشت و با زیر و بم این انقلاب به خوبی آشنا بود. تسلطی که وی به زبان فرانسوی داشت باعث شد که لقب علی موسیو را به او نسبت دهند.

پرداخت شخصیت‌های تاریخی در بستر فیلم‌های مستند علاوه بر اینکه باعث می‌شود نسل‌های جوان‌تر با این اسطوره‌های ملی و میهنی آشنا شوند کار کردهای دراماتیک جذابی هم دارد. داستان زندگی علی موسیو نیز از این نمونه است. علی موسیو نقش مهمی در دوران مشروطه داشته و نباید از تنها به عنوان یک تاجر و بازرگان صرف یاد کرد به گونه‌ای که وی در قیام تبریز و سال‌های نخست مشروطه که امنیت شهر آراسته‌های مجاهدین به عهده گرفته بودند در نزاع‌ها و جدال‌ها میانجی‌گری می‌کرد. در کتاب نهضت مشروطیت به ارتباط مرکز غیبی و حزب همت و پیروی آنها از اعلامیه‌های لندن اشاره شده است.

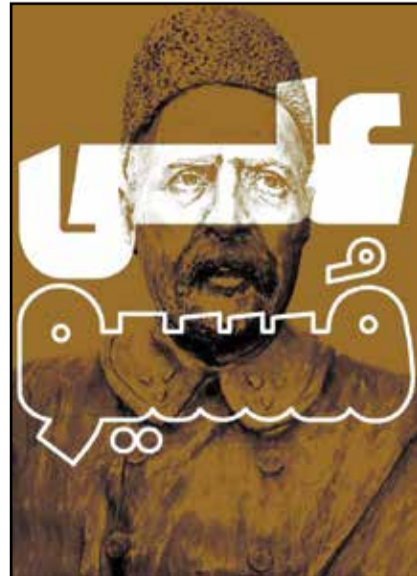
یکی از نکات مهم در خصوص این مستند، حجم کم اطلاعات آرشیمی است که درباره این شخصیت وجود داشته است به طوری که عمده روایت‌ها در این خصوص

نگاهی به مستند «علی موسیو» ساخته مسعود میر

رمزگشایی از یک قهرمان ملی ناشناخته

محمد تقی زاده

علی موسیو از جمله مستندهای تاریخی این سال‌های